

Daňové priznanie a závierka u FO za rok 2024

Obsah videoškolenia:

1. Povinnosť podať daňové priznanie
2. Veličiny FO – nezdaniteľné časti a bonusy
3. Spôsob vykazovania základu dane (účtovníctvo verzus evidencia)
4. Účtovná závierka FO
5. Príklady na účtovné uzávierkové operácie vplyvu FO na základ dane (zápočet, odpis pohľadávky, odpisy, postúpenie, vklad, ...)
6. Praktický príklad na vyplnenie daňového priznania typ B

Povinnosť podať daňové priznanie FO

Fyzická osoba sa riadi ustanovením § 32 ZDP. Ak za rok 2024 fyzická osoba nepresiahne úhrn zdaniteľných príjmov podľa § 5 až § 8 ZDP 50 % nezdaniteľnej časti čo činí hodnotu 2823,24 eur, nemusí podať daňové priznanie a nevzniká mu daňová povinnosť. Do tohto príjmu sa nezahrnie príjem, ktorý podlieha zrážkovej dani v tuzemsku napr. dividenda, bankové úroky, termínované úroky, zdanenie umeleckej odmeny, pasívne príjmy autorov ak sa uplatní zrážková daň...

V prípade, že sa tento príjem dosiahne, potom fyzická osoba má povinnosť podať daňové priznanie za kalendárny rok v prípade:

- a) plynú od zamestnávateľa, ktorý nie je platiteľom dane a ani zahraničným platiteľom dane podľa § 48,
- b) plynú zo zdrojov v zahraničí okrem prípadov uvedených v odseku 4,
- c) nemožno z týchto príjmov zraziť preddavok na daň [§ 35 ods. 3 písm. a)],
- d) daňovník nepožiadala zamestnávateľa, ktorý je platiteľom dane, o vykonanie ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti (ďalej len „ročné zúčtovanie“) alebo požiadala o vykonanie ročného zúčtovania, ale nepredložil v ustanovenom termíne potrebné doklady (§ 38 ods. 5) na vykonanie ročného zúčtovania alebo ak je povinný zvýšiť základ dane podľa § 11 ods. 11.
- e) príjmy podľa § 5 od viacerých zamestnávateľov a zamestnávateľovi, ktorý mu vykonal ročné zúčtovanie, nepredložil požadované doklady od každého zamestnávateľa,

f) iné druhy zdaniteľných príjmov podľa § 6 až 8 vrátane príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43, pri ktorých daňovník uplatní postup podľa § 43 ods. 7 alebo ak je povinný zvýšiť základ dane podľa § 11 ods. 11.

Daňové priznanie môže podať každý, kto takúto povinnosť nemá.

Daňové priznanie nie je povinný podať ten kto má príjmy:

- a) podľa § 5 a nie je povinný podať daňové priznanie podľa odseku 2 alebo
- b) z ktorých sa daň vyberá podľa § 43 a neuplatní postup podľa § 43 ods. 7 alebo
- c) ktoré poberá od zahraničného zastupiteľského úradu na území Slovenskej republiky, a je daňovníkom, ktorý požíva výsady a imunity podľa medzinárodného práva alebo,122a)
- d) zo závislej činnosti plynúce zamestnancom Európskej únie alebo jej orgánov, ktoré boli preukázateľne zdanené v prospech všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo
- e) ktoré sú od dane oslobodené.

Lehota na podanie daňové priznania je do 31.3.2025, pričom na štruktúrovanom vzore je možné túto lehotu predĺžiť ak sa podá v tejto lehote o:

- a) 3 mesiace vsetci
- b) 6 mesiacov, ten kto má zdaniteľné príjmy zo zdrojov v zahraničí

Veličiny FO 2024

1. Nezdaniateľné časti a bonusy v roku 2024

Nezdaniateľná časť na daňovníka (dôchodca, ktorý je k 1.1. starobným alebo výsluhovým dôchodcom až po porovnaní z výškou dôchodku):

Výška základu dane	Výška nezdaniteľnej časti
nižší alebo rovný sume 24 952,06 eur (92,8-násobok sumy životného minima)	5646,48 eur (daňovník z príjmami podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2) 50 % NČ – 2823,24 eur
vyšší ako 24 952,06 eur (92,8-násobok sumy životného minima)	rozdiel medzi 11 884,50 eur (44,2 násobok životného minima) a ¼ základu dane

Nezdaniteľná časť na manžela (manželku), ktorý spĺňa podmienky podľa § 11 ods. 4 ZDP a to:

- a) Poberá rodičovský príspevok
- b) Je evidovaný na úrade práce
- c) Poberá príspevok na opatrovanie podľa zákona č.447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- d) považuje sa za občana so zdravotným postihnutím
- e) považuje sa za občana s ťažkým zdravotným postihnutím

Nezdaniteľná časť sa vypočítava na mesiace, pričom musí byť splnená podmienka k 1. dňu

Výška základu dane	Príjem manžela (manželky)	Výška nezdaniteľnej časti
ak je nižší alebo rovný sume 47 537,98 eur (176,8 násobok sumy životného minima)	0	5162,50 eur
	nižší ako 5 162,50 eur (19,2 násobok sumy životného minima)	rozdiel medzi 5 162,50 eur (19,2 násobok sumy životného minima) a príjmom manželky
	Vyššie ako 5162,50 eur	0 eur
ak je vyšší ako suma 47 537,98 eur (176,8 násobok sumy životného minima)	0,00 eur	rozdiel medzi 17 046,99 eur (63,4 násobok životného minima) a $\frac{1}{4}$ základu dane
	0,01 eur a viac	rozdiel medzi 17 046,99 eur (63,4 násobok životného minima) a $\frac{1}{4}$ základu dane a vlastným príjmom manželky

Výpočet vlastného príjmu manželky

Do vlastného príjmu manželky (manžela) sa započítava akýkoľvek príjem, aj keď je od dane z príjmov oslobodený, okrem

- a) zamestnaneckej prémie,
- b) daňového bonusu na vyživované dieťa,
- c) zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť,
- d) štátnych sociálnych dávok a
- e) štipendium poskytované študentovi, ktorý sa sústavnne pripravuje na budúce povolanie,

znížený o zaplatené poistné a príspevky na zdravotné a sociálne poistenie, ktoré bola povinná platiť.

Medzi štátne sociálne dávky patrí iba:

- príspevok pri narodení dieťaťa,
- príspevok na viac súčasne narodených detí,
- príspevok na pohreb,
- rodičovský príspevok,
- prídavok na dieťa,
- príplatok k prídavku na dieťa,
- 13. dôchodok,
- príplatok k dôchodku politickým väzňom,
- príspevok športovému reprezentantovi (zákon č. 112/2015 Z. z. o príspevku športovému reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov),
- kompenzačný príspevok baníkom

Nezdaniteľná časť základu dane na DDS v roku 2024 – výška a podmienky

Výška tejto nezdaniteľnej časti základu dane je **maximálne do výšky 180 eur** a závisí od sumy príspevku, akú daňovník v zdaňovacom období preukázateľne zaplatil na toto dôchodkové sporenie.

Pravidlo uplatňovania nezdaniteľných častí – najskôr sa uplatní zo základu dane podľa § 5 ZDP a ak niečo zostane uplatní sa zvyšná časť zo základu dane podľa § 6 ods 1 a 2 ZDP

Nezdaniteľnú časť nemôže uplatniť FO v prípadoch ak má príjem podľa

- a) § 6 ods. 3 ZDP – prenájom
- b) § 6 ods. 4 ZDP – licenčné autorské príjmy
- c) § 7 ZDP – príjem z kapitálového majetku
- d) § 8 ZDP – ostatné príjmy

DAŇOVÝ BONUS NA DIEŤA (§ 33 ZDP)

Musí ísť o daňovníka z príjmami podľa § 5 a § 6 ods 1 a 2 (neskúma sa 6 násobok minimálnej mzdy). Ďalej platí, že musí ísť o nezaopatrené dieťa žijúce v spoločnej domácnosti oprávnenej osoby, ktorou je matka, otec, manžel(ka), osvojené, dieťa prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu

Sumy daňového bonusu (mesačne) na dieťa platné na rok 2024:

- **140 €** na dieťa vo veku **do 18 rokov**,
- **50 €** na dieťa vo veku **od 18 rokov**.

Súčasne je daňový bonus **najviac:**

- **20 %** čiastkového základu dane pri 1 dieťati,
- **27 %** čiastkového základu dane pri 2 deťoch,
- **34 %** čiastkového základu dane pri 3 deťoch,
- **41 %** čiastkového základu dane pri 4 deťoch,
- **48 %** čiastkového základu dane pri 5 deťoch,
- **55 %** čiastkového základu dane pri 6 a viac deťoch.

Maximálna možná suma daňového bonusu (**20 % až 55 %** čiastkového základu dane) sa určí **podľa počtu detí**, na ktoré si daňovník **uplatňuje daňový bonus**. Nárok na daňový bonus na dieťa je bezohľadný na to, či sa na dieťa **poskytuje alebo neposkytuje dotácia na stravovanie**.

Pozor daňový bonus láka ale treba si dať pozor na inštitút vymeriavacieho základu pre účely platenia odvodov. Ideálny model je ak si uplatňuje daňový bonus oprávnená osoba a v daňovom priznaní si uplatní nárok zvýšením základu dane cez inú oprávnenú osobu. Letí novinka nezahrňovať výdavky do základu dane.

Nezaopatrené dieťa

Za **vyživované dieťa** sa považujú dieťa vlastné, osvojené, dieťa prevzaté do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu a dieťa druhého z manželov, ktoré sa považuje za nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 600/ 2003 Z. z. o prídavku na dieťa v znení neskorších predpisov. Za vyživované dieťa daňovníka sa považuje aj plnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu (§ 2 ods. 1 písm. d) tretí bod zákona o prídavku na dieťa). Za nezaopatrené dieťa sa považuje

- dieťa do skončenia povinnej školskej dochádzky, najdlhšie však do dovŕšenia 25 rokov veku, ak sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, alebo sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie pre chorobu alebo úraz
- dieťa, ktoré sa po skončení povinnej školskej dochádzky zúčastňuje dennou formou kurzu na získanie základného vzdelania, najdlhšie však do skončenia školského roka, v ktorom dieťa dovŕšilo 18 rokov veku, (okrem prípravných kurzov poskytovaných podľa zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov a tiež kurzov pre občanov ZŤP, a to napríklad:
 - prípravného kurzu na dodatočné ukončenie základného vzdelania uchádzača o zamestnanie,
 - prípravného kurzu na prijímacie skúšky na strednú školu uchádzača o zamestnanie, alebo záujemcu o zamestnanie,
 - kurzu pre občana so zdravotným postihnutím umožňujúceho jeho vzdelávanie a prípravu pre trh práce,
- dieťa, ktoré je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie, alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav, najdlhšie do dovŕšenia plnoletosti (do 18 rokov veku).

Sústavnou prípravou dieťaťa na povolanie je štúdium, ktoré sa organizuje na strednej škole dennou formou alebo sa uskutočňuje na vysokej škole dennou formou.

Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj obdobie, v ktorom dieťa opakuje ročníky štúdia. Sústavnou prípravou dieťaťa na povolanie je aj iné štúdium alebo výučba, ak sú svojim rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR postavené na úroveň štúdia na školách v SR.

Za vyživované dieťa sa nepovažuje dieťa

- ak poberá invalidný alebo sociálny dôchodok,

- ktoré získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa,
- ak dovŕšilo 25 rokov veku.

Pravidlo uplatnenia bonusu u oprávnenej osoby

Ak podmienky na uplatnenie daňového bonusu spĺňa viac daňovníkov a ak sa nedohodnú inak, daňový bonus na všetky vyživované deti sa uplatňuje alebo prizná v poradí matka, otec, iná oprávnená osoba, napr. ak súd zverí dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov a matka dieťaťa sa následne vydá, podmienky na uplatnenie daňového bonusu spĺňajú tri osoby, t. j. matka dieťaťa, otec dieťaťa a matkin manžel. Ak by sa nedohodli inak, daňový bonus si uplatnia v poradí matka, otec, matkin manžel (§ 33 ods. 4 ZDP)

Sčítavanie základov dane s oprávnenu osobou (§ 33 ods. 8)

Je to možné len v daňovom priznaní, pričom si treba dať pozor, že ak daňovník uplatňujúci postup podľa § 33 ods. 8 ZDP v čase podania daňového priznania nevie preukázať výšku vymedzeného základu dane druhej oprávnenej osoby, postup podľa § 33 ods. 8 ZDP neuplatní.

Rozhodujúcim kritériom u oprávnenej osoby je:

- Aby v daňovom priznaní bolo aspoň jedno dieťa, na ktoré je oprávnenu osobou poberať daňový bonus. Napr. ide o druh a družku, ktorí majú spoločné dieťa, pričom družka má dieťa ešte z prvého vzťahu. Výška základu dane ovplyvní bonus matky aj na dieťa, voči ktorému nie je druh oprávnenu osobou.
- Počet mesiacov, v ktorých spĺňal právo na bonus voči nezaopatrenému dieťaťu (ovplyvniť to môže inštitút narodenia, manželstva alebo osvojenia)

Preukazovanie vymedzeného základu dane druhej oprávnenej osoby

Ak oprávnenu osoba za zdaňovacie obdobie dosiahla:

- príjmy podľa § 5 ZDP a zamestnávateľ mu vykonal ročné zúčtovanie; oprávnenu osoba k daňovému priznaniu priloží kópiu prvej strany ročného zúčtovania, ktorou preukáže výšku vymedzeného základu dane oprávnenej osoby,
- príjmy podľa § 5 ZDP, pričom zamestnávateľa nepožiadal o ročné zúčtovanie a nie je povinný podať daňové priznanie podľa § 32 ZDP; oprávnenu osoba k daňovému priznaniu priloží doklad preukazujúci vymedzený základ dane, ktorým môže byť, napr. kópia potvrdenia o zdaniteľných príjmoch (§ 39 ods. 5 ZDP),
- príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP a oprávnenu osoba je povinný podať daňové priznanie podľa § 32 ZDP; oprávnenu osoba k daňovému priznaniu nemá povinnosť priložiť doklad, ktorým by vymedzený základ dane z týchto príjmov preukázala (správca dane uvedené preverí z podaného daňového priznania na území SR oprávnenej osoby),
- kombináciu príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 ZDP a oprávnenu osoba je povinná podať daňové priznanie podľa § 32 ZDP; oprávnenu osoba k daňovému priznaniu nemá povinnosť priložiť doklad, ktorým by vymedzený základ dane z týchto príjmov preukázala (správca dane uvedené preverí z podaného daňového priznania na území SR),
- príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 ZDP alebo kombináciu príjmov podľa § 5 a § 6 ods. 1 a 2 ZDP a oprávnenu osoba nie je povinný podať daňové priznanie podľa § 32 ZDP; síce nemá povinnosť podať daňové priznanie, ale v prípade, že sa dostáva do pozície druhej oprávnenej

osoby, bude potrebné, aby daňové priznanie z tohto titulu podal, t. j. aby oprávnená osoba vedela preukázať výšku jeho vymedzeného základu dane. Ak by daňové priznanie nepodal, potom oprávnená osoba jeho vymedzený základ dane nevie preukázať a postup podľa § 33 ods. 8 ZDP neuplatní.

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou

Daňový bonus si môže uplatniť aj daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou, ak úhrn jeho zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR (§ 16) v príslušnom zdaňovacom období tvorí najmenej 90 % zo všetkých príjmov tohto daňovníka, ktoré mu plynú zo zdrojov na území SR a zo zdrojov v zahraničí. Ak daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou uplatňuje postup podľa § 33 ods. 8 ZDP, musí aj druhá oprávnená osoba, ktorá je daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou a s daňovníkom vyživuje dieťa (deti) v domácnosti, dosahovať v príslušnom zdaňovacom období úhrn zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR (§ 16 ZDP) vo výške najmenej 90 % zo všetkých jej príjmov, ktoré jej plynú zo zdrojov na území SR a zo zdrojov v zahraničí.

Daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou do „úhrnu jeho zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR (§ 16 ZDP)“ započíta všetky príjmy, ktoré sú zdaniteľné na území SR, t. j. nielen zdaniteľné príjmy podľa § 5 alebo § 6 ods. 1 a 2 ZDP, ale aj ostatné príjmy zdaniteľné podľa ZDP, napr. zdaniteľné príjmy podľa § 8 ZDP. Do úhrnu „všetkých príjmov tohto daňovníka, ktoré mu plynú zo zdrojov na území SR a zo zdrojov v zahraničí“, započíta všetky „celosvetové“ príjmy, ktoré sú v štáte rezidencie tohto daňovníka zdaniteľné podľa daňových právnych predpisov platných na území tohto štátu

Daňový bonus na úroky na zmluvy uzavreté v roku 2024 (pri zmluvách do 31.12.2023 sa ide podľa starého právneho predpisu)

Daňový bonus na úroky je podľa § 9 ods. 2 písm. n) príjmom od dane oslobodeným.

Podmienky na uplatnenie tohto daňového bonusu vyplývajú z § 33a.

Ide o daňový bonus na zaplatené úroky v príslušnom roku, ktorý sa vypočíta z výšky poskytnutého úveru (vypadla hodnota 50 000 eur) na bývanie na jednu tuzemskú nehnuteľnosť určenú na bývanie (na základe jednej zmluvy), ktorou je byt alebo rodinný dom. Do zákona sa po novom dostala skutočnosť, že tento bonus je možné uplatniť len na vlastné nehnuteľnosti určené na trvalé bývanie (teda nie je možné uplatniť bonus na nehnuteľnosti určené na prenájom)

Zmenila sa suma nároku oproti starým zmluvám. Kým na zmluvy uzavreté do konca roku 2023 sa vzťahuje pravidlo, že ide o suma vo výške 50 % zo zaplatených úrokov počas piatich rokov, najviac do 400 € za rok. Tak od 1.1.2024 zmluvy majú limit 50 % zaplatených úrokov max do výšky 1200 eur.

Uplatniť si ju bude môcť daňovník, ktorý je

- a) vo veku od 18 do 35 rokov ku dňu podania žiadosti o predmetný úver, so stanoveným priemerným mesačným príjmom a ktorý je dlžníkom zo zmluvy o úvere na bývanie.

- b) priemerný mesačný príjem vypočítaný z jeho zdaniteľných príjmov, ktoré sú súčasťou základu dane (čiastkového základu dane) z príjmov podľa § 5, 6 a 8 a osobitného základu dane z príjmov podľa § 7 a 51e za kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom bola uzavretá zmluva o úvere na bývanie, najviac vo výške 1,6 násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom bola uzavretá zmluva o úvere na bývanie. Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky **v roku 2023 dosiahla 1 430 eur**, teda **1,6 násobok** tejto sumy predstavuje **2 288 eur**, táto suma priemerného mesačného príjmu sa **posudzuje pri zmluvách uzatvorených v roku 2024**.

Spoludlžník a nárok na uplatnenie nároku

Ak pri žiadosti o úver na bývanie je aj spoludlžník musia byť splnené podmienky ako u dlžníka teda vek a príjem (ten sa násobí). Dlžník nárok uplatňuje len ak sa neuplatňuje bonus už z inej zmluvy, kde je spoludlžník. Spoludlžník nárok nemá na bonus.

REFINANCOVANIE

Prenesenie si úveru do inej banky, za účelom získania výhodnejších podmienok (najmä nižšia úroková sadzba). V tomto prípade však vzniká úplne nová zmluva s novými podmienkami a parametrami splátok.

V prípade refinancovaných úverov (teda úverov, ktoré si klient v minulosti „preniesol“ do inej banky) platí niekoľko základných podmienok:

1. Dôležité je, kedy bolo refinancovanie („prenesenie“ do inej banky) realizované
2. Aký účel je na úverovej zmluve.

Vo všeobecnosti platí, že nárok na pomoc vo forme daňového bonusu je možné uplatniť po REFIXÁCII – teda po úprave výšky splátky z dôvodu zmeny úrokovej sadzby.

Pomoc vo forme daňového bonusu je však možné uplatniť aj na tie úvery na bývanie, ktoré boli REFINANCOVANÉ v minulosti, musí však byť v novej úverovej zmluve uvedený aspoň jeden z účelov a to:

- 1) nadobudnutie tuzemskej nehnuteľnosti určenej na bývanie alebo jej časti,
- 2) výstavba alebo
- 3) rekonštrukcia tuzemskej nehnuteľnosti určenej na bývanie.“

Bonus je záporná daň

O uplatnenú sumu tohto daňového bonusu sa bude po skončení roka znižovať daň fyzickej osobe, ktorá sa najskôr zníži o sumu daňového bonusu na vyživované deti, ak si ho uplatňuje.

Je možné uplatniť ho najviac do výšky dane za príslušný rok a až po znížení o daňový bonus na vyživované deti. Ak suma dane vyjde nižšia ako uplatnené predmetné dva bonusy, bude mať daňovník nárok na vyplatenie sumy rozdielu (prostredníctvom správcu dane alebo zamestnávateľa v rámci ročného zúčtovania preddavkov na daň z príjmov zo závislej činnosti). Postupovať sa bude ako pri daňovom preplatku.

Daňovník, ktorý bude podávať daňové priznanie, bude nárok na predmetný daňový bonus preukazovať (§ 32 ods. 10) potvrdením vystaveným veriteľom podľa príslušného predpisu (§ 26a zákona č. 90/2016 Z. z. v znení zákona č. 279/2017 Z. z.).

Daňový bonus a nerezident

Daňový bonus na zaplatené úroky si môže uplatniť aj daňovník s obmedzenou daňovou povinnosťou (cudzinec), ak úhrn jeho zdaniteľných príjmov zo zdrojov na území SR za príslušný rok bude tvoriť najmenej 90 % zo všetkých jeho celosvetových príjmov.

Úmrtie a bonus

Zákon rieši aj postup, ak daňovník, ktorému vznikol nárok na tento daňový bonus, zomrie. Douplatniť nárok má ten kto prebral záväzky zo zmluvy, pričom sa už neskúma vek ani príjem. Za mesiace žitia vrátane mesiaca úmrtia uplatňuje nárok v DP za zomrelého a ostatné mesiace preberateľ záväzkov

Bolo upravené, že v prípade preukazovania nároku na daňový bonus na zaplatené úroky budú zamestnávateľa, správcovia dane a MF SR oprávnení, aj bez súhlasu dotknutých osôb, získať osobné údaje kopírovaním, skenovaním, alebo iným zaznamenávaním príslušných dokladov v nevyhnutnom rozsahu (§ 37 ods. 6). Bude to platiť aj pri preukazovaní nároku na nezdaniteľnú sumu základu dane v súvislosti s kúpeľnou starostlivosťou (§ 11 ods. 12).

Podľa § 46a platí, že minimálna výška dane sa neuplatní ani v prípade, ak si daňovník uplatňuje daňový bonus na zaplatené úroky.

Zaokrúhlenie tohto daňového bonusu je vykonávané matematicky (§ 47).

Na účely použitia dane na osobitné účely (2 %, resp. 3 %) sa za zaplatenú daň považuje daň znížená nielen o daňový bonus na deti, ale aj o daňový bonus na zaplatené úroky [§ 50 ods. 1 písm. a)].

1. Vedenie evidencií alebo účtovníctva u fyzickej osoby

Fyzická osoba pri vyčíslení základu dane podľa zákona č. 59/2003 Z. z. o dani z príjmov sa môže rozhodnúť akou formou chce postupovať. Zákon umožňuje tri možnosti:

- a) Uplatnenie paušálnych výdavkov
- b) Vedenie evidencie

c) Vedenie účtovníctva

1.1. Paušálne výdavky

Paušálne výdavky je forma evidencie, pri ktorej daňovník nie je povinný preukazovať výdavky, ale uplatňuje si priamo formu paušálnych výdavkov vyplývajúcich zo zákona a to v súlade s § 6 ods. 10 zákona č. 595/ 2003.

Fyzická osoba, daňovník, ktorá chce v roku 2024 uplatňovať formu paušálnych výdavkov musí spĺňať nasledovné podmienky:

- a) musí dosahovať príjmy podľa § 6 ods. 1 a 2 a 4 zákona o dani z príjmov, paušálne výdavky nie je možné uplatniť pri prenájme (§ 6 ods. 3)
- b) nesmie byť celé zdaňovacie obdobie platiteľom dane z pridanej hodnoty, t.j. od 1.1. do 31.12. Ak sa stane platiteľom počas kalendárneho roka môže uplatniť paušálne výdavky
- c) daňovník môže uplatniť paušálne výdavky individuálne pre okruh príjmov podľa § 6 ods. 1 a 2 (v rámci týchto príjmov nie je možné kombinovať a individuálne pre § 6 ods. 4 zákona o dani z príjmov vo výške 60 % max 20 000 eur.

Daňovník vedie povinne evidenciu:

- a) o pohľadávkach
- b) o zásobách
- c) o príjmoch

Základ dane pred zdanením teda bude tvoriť: Zdaniteľné príjmy – PV – zaplatené poistné

Pri uplatňovaní paušálnych výdavkov nie je možné dosiahnuť daňovú stratu.

1.2. Daňová evidencia

Daňovú evidenciu podľa § 6 ods. 14 môže viesť každá fyzická osoba ak sa ak rozhodne Daňovník sa nepovažuje za účtovnú jednotku, t.j. nevzťahujú sa na neho povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (veľká výhoda pre malých podnikateľov, ktorý podnikajú samostatne). Daňovník vedie evidenciu:

- a) príjmoch a daňových výdavkoch v časovom slede vrátane prijatých a vydaných dokladov, ktoré spĺňajú náležitosti účtovných dokladov,
- b) hmotnom majetku a nehmotnom majetku, využívaných na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť,
- c) zásobách, pohľadávkach a záväzkoch.

Teda ten kto uplatňuje evidenciu či už paušálnu alebo preukázateľnú nepodáva účtovnú závierku a teda vyplní len tabuľky v daňovom priznaní typu B

Nie je určená forma vedenie daňovej evidencie, t.j. je na daňovníkovi aký spôsob si zvolí, je však potrebné aby išlo o preukázateľnú evidenciu a príjmové a výdavkové doklady musia spĺňať náležitosti účtovných dokladov podľa § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

Náležitosti účtovného dokladu sú:

Účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať

- a) slovné a číselné označenie účtovného dokladu,
- b) obsah účtovného prípadu a označenie jeho účastníkov,
- c) peňažnú sumu alebo údaj o cene za mernú jednotku a vyjadrenie množstva,
- d) dátum vyhotovenia účtovného dokladu,
- e) dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ak nie je zhodný s dátumom vyhotovenia,
- f) podpisový záznam osoby (§ 32 ods. 3) zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie, ak nie je splnený princíp systematizovaného účtovníctva alebo kontrolných mechanizmov, kedy sa podpis nevyžaduje

Keďže určité náležitosti nie je možné dodržať pretože daňovník nie je účtovnou jednotkou náležitosti dokladov musia byť primerané.

Tvorba základu dane

V prípade ak sa vedie JU alebo evidencia základ dane je tvorený z rozdielu medzi príjmami a výdavkami. Napr. aj záloha môže byť daňový výdavok alebo zdaniteľný príjem ak súvisí s budúcou pohľadávkou alebo záväzkom ktoré spĺňajú definíciu zdaniteľného príjmu a daňového výdavku, napr. záloha na kúpu materiálu alebo prijatý preddavok na nájomné

2. Účtovná závierka v jednoduchom účtovníctve

Fyzická osoba, ktorá podniká alebo vykonáva samostatne zárobkovú činnosť a chce preukazovať výdavky sa považuje za účtovnú jednotku podľa § 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, ak nevedie daňovú evidenciu alebo ak neuplatňuje paušálne výdavky. Za účtovnú jednotku sa nepovažuje fyzická osoba, ktorá dosahuje len príjmy z prenájmu nehnuteľnosti (§ 6 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov) alebo len príjmy z licenčných poplatkov (§ 6 ods. 4 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov). Na základe tejto skutočnosti sa musí riadiť zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej aj „účtovný zákon“) a opatrením MF SR č. 27076/2007-74 (ďalej aj „postupy účtovania“). § 9 účtovného zákona vymedzuje okruh osôb, ktoré môžu viesť jednoduché účtovníctvo. Medzi tieto osoby patrí aj fyzická osoba, podnikateľ, ktorá nie je zapísaná v Obchodnom registri.

2.1. Účtovná závierka

Fyzická osoba má vždy účtovné a zdaňovacie obdobie kalendárny rok. Teda ak aj prestane napr. podnikáť počas roka, vždy podáva daňové priznanie typu B až po uplynutí kalendárneho roka. Výnimku tvorí len prípad úmrtia kedy dedičia podávajú do 3 mesiacov po mesiaci kedy došlo k úmrtiu daňovníka. Vedenie jednoduchého účtovníctva nie je povinnosť, je to právo sa rozhodnúť medzi daňovou evidenciou a jednoduchým účtovníctvom. Rozhodnutie je na daňovníkovi, pričom ako účtovnú jednotku ju vidí zákon o účtovníctve až sa rozhodne viesť

jednoduché účtovníctvo, k čomu sa viaže práve podávanie účtovnej závierky a vedenie účtovných kníh ako peňažný denník a pomocné knihy...

Účtovná závierka je štruktúrovaná prezentácia skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva, poskytovaná osobám, ktoré tieto informácie využívajú. Účtovná jednotka zostavuje účtovnú závierku v prípadoch ustanovených týmto zákonom v štruktúre, ktorá nadväzuje na sústavu účtovníctva používanú v účtovnej jednotke. Účtovná závierka tvorí jeden celok.

Účtovná závierka je teda štruktúrovaná prezentácia, ktorá je definovaná zákonom a nie je možné ju vyplniť v inej forme v akej je uložená zákonom.

Účtovná závierka má štruktúrovaný vzor.

Účtovná závierka v jednoduchom účtovníctve okrem všeobecných náležitostí obsahuje:

- a) výkaz o príjmoch a výdavkoch,
- b) výkaz o majetku a záväzkoch.

Účtovná závierka sa zostavuje najneskôr do šiestich mesiacov po skončení účtovného obdobia, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V tomto prípade postupy účtovania deklarujú, že sa účtovná závierka prikladá v jednom vyhotovení k daňovému priznaniu fyzických osôb a v lehote na podanie daňového priznania sa odovzdajú správcovi dane. Takže v tomto prípade je nutné zostaviť účtovnú závierku do lehoty na podanie daňového priznania. Podľa § 49 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov je lehota na podanie daňového priznania do troch kalendárnych mesiacov po skončení zdaňovacieho obdobia, t.j. kalendárneho roku. Pre zdaňovacie obdobie, ktorým je rok 2024, bude platiť aj ustanovenie § 49 ods. 3 zákona o dani z príjmov, t.j. bude možné oznámením predĺžiť lehotu na podanie daňového priznania o tri mesiace, resp. šesť mesiacov (súčasťou príjmov musia byť zdaniteľné príjmy zo zdrojov v zahraničí). Oznámenie musí byť podané v lehote na podanie daňového priznania. Daňovník musí v oznámení presne určiť novú lehotu na podanie daňového priznania, ktorá musí byť totožná s posledným dňom kalendárneho mesiaca, napr. 30.6.2025.

2.2. Účtovné uzávierkové operácie (operácie platia aj pre daňovú evidenciu)

Na jednoduchom účtovníctve si ukážeme na čo si musí FO dávať pozor pri zostavení aj daňového priznania, teda aby vyčíslenie základu dane bolo vecne správne.

Fyzické osoby vedú jednoduché účtovníctvo v súlade s účtovným zákonom a postupmi účtovania. Účtovníctvo sa musí viesť priebežne, t.j. účtovné zápisy musia byť evidované v účtovných knihách chronologicky počas účtovného obdobia. Účtovné zápisy sa vykonávajú na základe účtovných dokladov, ktorých náležitosti sú definované v § 10 zákona o účtovníctve. Účtovné zápisy sa zaznamenávajú v účtovných knihách. Účtovnými knihami v jednoduchom účtovníctve sú:

- a) v peňažnom denníku,
- b) v knihe pohľadávok,
- c) v knihe záväzkov,

d) v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke, napríklad pomocná kniha o zložkách majetku, o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov, kniha zásob, kniha cenín, kniha sociálneho fondu atď...

Podľa postupov účtovania sa v peňažnom denníku účtujú:

- a) príjmy a výdavky v hotovosti, vrátane prijatých a vydaných šekov a cenín
- b) príjmy a výdavky na účtoch v bankách alebo pobočkách zahraničných bánk vrátane úverov a termínovaných vkladov bez ohľadu na dobu ich splatnosti,
- c) priebežné položky,
- d) uzávierkové účtovné operácie, ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka.**

Uzávierkové účtovné operácie sa účtujú v peňažnom denníku tak, že:

- a) zvýšia príjmy o sumy doteraz nezaúčtované v peňažnom denníku, ktoré sa zahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky príjmy celkom a do položiek príjmov podľa **§ 4 ods. 6 písm. d)**,
- b) znížia príjmy o sumy, ktoré sa nezahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky príjmov celkom, a do položiek príjmov podľa ich druhového členenia, ak takéto členenie vyplýva z vnútorného predpisu účtovnej jednotky,
- c) zvýšia výdavky o sumy doteraz nezaúčtované v peňažnom denníku, ktoré sa zahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky výdavky celkom a do položiek výdavkov podľa **§ 4 ods. 6 písm. e)**,
- d) znížia výdavky o sumy, ktoré sa nezahrnujú do základu dane z príjmov⁴⁾ do položky výdavkov celkom a do položiek výdavkov podľa ich druhového členenia, ak takéto členenie vyplýva z vnútorného predpisu účtovnej jednotky,

Po zúčtovaní účtovných uzávierkových operácií v peňažnom denníku sa uvedú súhrnné sumy príjmov a súhrnné sumy výdavkov v členení podľa § 4 ods. 6 a uvedie výsledok hospodárenia za účtovné obdobie, ktorým je rozdiel medzi príjmami a výdavkami po zohľadnení uzávierkových účtovných operácií.

Jednoduché účtovníctve je daňovo orientované, preto na zúčtovanie účtovných uzávierkových operácií má práve vplyv zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, ktorý definuje uznateľnosť daňových výdavkov, prípadne definuje zdaniteľný príjem. Preto fyzická osoba musí dobre poznať problematiku tvorby základu dane podľa tohto zákona, pretože na základe týchto informácií musí zúčtovať uzávierkové účtovné operácie v peňažnom denníku, ktoré majú vplyv na celkový základ dane, t.j. výsledok hospodárenia fyzickej osoby.

2.2.1. Zvýšenie príjmov

Zvýšenie príjmov v rámci účtovných uzávierkových operácií je jednou zo štyroch operácií, ktoré musí fyzická osoba zúčtovať, ak nastala predmetná skutočnosť. Ak teda ich účtovná jednotka nezúčtovala počas účtovného obdobia v peňažnom denníku ako finančnú operáciu, t.j. pohyb v banke alebo v pokladnici, musí tak urobiť v rámci účtovných uzávierkových operácií. Na základe tejto skutočnosti je teda zrejme, že uzávierkové operácie sú nepeňažného charakteru a účtuje sa o nich z dôvodu úpravy výsledku hospodárenie, resp. základu dane fyzickej osoby.

2.2.1.1. Postúpenie pohľadávky

Daňovník bude postupovať v súlade s § 14 postupov účtovania a § 17 ods. 12 písm. a) zákona o dani z príjmov, kde sa uvádza, že sa základ dane zvýši o menovitú hodnotu pohľadávky pri jej postúpení, a to aj ak ide o pohľadávku, ktorú daňovník postúpil za cenu nižšiu, ako je jej menovitá hodnota. Takisto sa toto pravidlo uplatní u SZČO v prípade nepeňažného vkladu pohľadávky.

To znamená že pri postúpení pohľadávky sa zahrnie jej menovitá hodnota do základu dane v čase kedy dôjde k postúpeniu, pričom úhrada je druhoradá. Ak teda by nedošlo k úhrade postúpenej pohľadávky v roku jej postúpenia, musí daňovník zahrnúť jej menovitú hodnotu do základu dane. Rovnako sa postupuje aj v prípade nepeňažného vkladu pohľadávky ak ide o SZČO

V prípade platiteľa dane z pridanej hodnoty sa zahrnie do základu dane len hodnota bez dph.

Príklad č. 1

Fyzická osoba postúpila pohľadávku v hodnote 700 eur bez DPH na právnickú osobu za hodnotu 600 eur. Do konca roku 2024 nedošlo k inkasu postúpenej pohľadávky. Daňovník v rámci uzávierkových účtovných operácií zúčtuje prípad nasledovne:

P.č.	Dátum	Text	pokladnica		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatný príjem
1.	31.12.2024	Menovitá hodnota postúpenej pohľadávky			700	700

2.2.1.2. Odpis pohľadávok

Pri odpise pohľadávok musí daňovník postupovať v súlade s § 17 ods. 12 písm. b) zákona o dani z príjmov. Základ dane sa zvýši pri vyradení pohľadávky z účtovníctva alebo z

evidencie o sumu vo výške odpisu menovitej hodnoty pohľadávky alebo pri pohľadávke nadobudnutej postúpením vo výške jej obstarávacej ceny okrem pohľadávok uvedených v § 19 ods. 2 písm. h) prvom až piatom bode,

V prípade, že áno, vyradené pohľadávky sa vyradia len účtovne z knihy pohľadávok ale do peňažného denníka sa neevidujú. V prípade, že nie sú naplnené podmienky daňového odpisu pohľadávky, budú sa musieť zahrnúť do základu dane ako účtovné uzávierkové operácie a to v súlade s § 14 postupov účtovania ako príjem ovplyvňujúci základ dane v členení ostatný príjem. V prípade že v budúcnosti by došlo k úhrade pohľadávky zaúčtuje sa ako príjem neovplyvňujúci základ dane (§ 17 ods. 3 písm. c) zákona o dani z príjmov)

P.č.	Dátum	Text	pokladnica		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatný príjem
1.	31.12.2024	Odpis pohľadávky			700	700

Odpis pohľadávky sa oplatí napr. v prípade, ak má daňovník záujem si znížiť daňovú stratu. V budúcnosti už príjem z pohľadávky nebude ovplyvňovať základ dane.

Podmienky na daňový odpis podľa písm. h)

1. súd zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku alebo zastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku, alebo zrušil konkurz z dôvodu, že majetok dlžníka nepostačuje na úhradu výdavkov a odmenu správcu konkurznej podstaty, alebo zrušil konkurz z dôvodu, že majetok úpadcu nepostačuje ani na úhradu pohľadávok proti podstate alebo sa zverejní v OV informácia, že konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu, a to aj u daňovníka, ktorý neprihlásil pohľadávku, ale sa preukáže uznesením súdu o zrušení konkurzu z dôvodu, že majetok dlžníka nepostačuje na úhradu výdavkov a odmenu správcu konkurznej podstaty, alebo uznesením súdu, že majetok úpadcu nepostačuje ani na úhradu pohľadávok proti podstate,
2. to vyplýva z výsledku konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania alebo výsledku osobného bankrotu,
3. dlžník zomrel a pohľadávka nemohla byť uspokojená ani vymáhaním od dedičov dlžníka,
4. exekúciu alebo výkon rozhodnutia súd alebo exekútor zastaví z dôvodu, že po vydaní rozhodnutia, ktoré je podkladom na exekúciu alebo výkon rozhodnutia, zaniklo ním priznané právo,
5. súd alebo exekútor výkon rozhodnutia zastaví z dôvodu, že
 - a) zanikne dlžník bez právneho nástupcu
 - b) exekúcia na FO trvá viac ako 5 rokov a nie je čo exekúovať
 - d) exekúcia na PO trvá viac ako 30 mesiacov a nie je čo exekúovať

V zákone sú odvolávky na konkrétne znenia paragrafov v exekučnom zákone (tie bývajú súčasťou informácie od exekútora)

2.2.1.3. Odpis záväzku

Daňovník môže odpisovať záväzok, ktorý je premlčaný alebo dôjde k odpusteniu dlhu. V prípade, že ide o premlčaný záväzok, vyradí sa takýto záväzok len z knihy záväzkov a do peňažného denníka sa o tejto skutočnosti neúčtuje

V prípade, že ide o odpustenie dlhu, treba brať do úvahy § 6 ods. 5 písm. d) zákona o dani z príjmov, kde je uvedené, že príjmom z podnikania alebo inej zárobkovej činnosti je aj príjem vo výške odpustenia dlhu alebo jej časti, ktorý súvisí a je dôsledkom jeho nakladania s obchodným majetkom. V prípade, že ide o odpustenie dlhu vo väzbe na obchodný majetok, t. j. na podnikanie zahŕňa sa takéto odpustenie dlhu do zdaniteľných príjmov daňovníka.

P.č.	Dátum	Text	pokladnica		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatný príjem
1.	31.12.2024	Odpustenie časti dlhu za kúpu stroja			700	700

2.2.1.4. Započítanie pohľadávok

Započítanie pohľadávok je právny inštitút, ktorý môže byť jednostranný alebo môže byť formou dohody. Ak ide o jednostranný úkon musí ísť o spôsobilé pohľadávky, t.j. nepremlčané, rovnakého druhu a po splatnosti. Ak dôjde k započítanie vzájomných pohľadávok postupuje daňovník v súlade s § 14 postupov účtovania a to v dvoch krokoch:

- a) zaeviduje zápočet pohľadávky a záväzku ku dňu zápočtu do pomocných kníh
- b) zaúčtuje v rámci účtovných uzávierkových operácii jednotlivé pohľadávky a záväzky v členení podľa ich charakteru

Príklad:

Daňovník započítal pohľadávku a záväzok ku dňa 14.11. 2024 vo výške 2000 eur, pričom išlo o započítanie pohľadávky za sprostredkovanie a záväzku za kúpu materiálu

P.č.	Dátum	Text	Pokladnica		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Príjem z predaja výrobkov a služieb
1.	31.12.2024	Zápočet pohľadávky			2000	2000

P.č.	Dátum	Text	Pokladnica		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Materiál
1.	31.12.2024	Zápočet pohľadávky			2000	2000

2.2.1.5. Dotácia v jednoduchom účtovníctve

V prípade jednoduchého účtovníctva sa postupuje pri rozpúšťaní dotácie v súlade s § 17 ods. 3 písm. h) zákona o dani z príjmov a to buď:

- a) vo výške prevádzkových nákladov
- b) vo výške odpisov ak ide o majetok, ktorý sa odpisuje

Príklad:

Daňovník kúpil stroj v hodnote 4000 eur, pričom dostal naň dotáciu z úradu práce vo výške 2000 eur. Stroj kúpil 15.1. 2024, kedy ho aj zaradil do prvej odpisovej skupiny, pričom účtoval ako o príjme neovplyvňujúcom základ dane.

P.č.	Dátum	Text	Banka		Príjem neovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Dotácie
1.	15.1.2024	Príjem dotácie na účet	2000	4000	2000	2000
P.č.	Dátum	Text	Banka		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatné výdavky
1.	31.12.2024	Odpis stroja			1000	1000
P.č.	Dátum	Text	Banka		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatný príjem
1.	31.12.2024	Rozpustenie dotácie			500	500

Ak by išlo o dotáciu oslobodenú od dane z príjmov, tak sa do PD neuvádza ako zdaniteľný príjem.

2.2.2. Zníženie príjmov

Ide o uzávierkové účtovné operácie, ktoré znižujú zdaniteľný príjem daňovníka na základe toho, že takéto príjmy sa nezahrnú do základu dane napr. v čase prijatia ale v čase realizácie ako to je v prípade dotácií uvedených v § 17 ods. 3 písm. h) zákona o dani z príjmov.

2.2.2.1 Dotácia, ktorá nebola v celom rozsahu vyčerpaná

- b) vo výške odpisov ak ide o majetok, ktorý sa odpisuje

Príklad:

Daňovník kúpil stroj v hodnote 4000 eur, pričom dostal naň dotáciu z úradu práce vo výške 2000 eur. Stroj kúpil 15.1. 2024, kedy ho aj zaradil do prvej odpisovej skupiny. Daňovník zúčtoval nasledovné účtovné operácie

P.č.	Dátum	Text	Banka		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatný príjem
1.	15.11.2024	Príjem dotácie na účet	2000	4000	2000	2000
P.č.	Dátum	Text	Banka		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatné výdavky
1.	31.12.2024	Odpis stroja			1000	1000
P.č.	Dátum	Text	Banka		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatný príjem
1.	31.12.2024	Storno časti dotácie, ktorá nie je zdaniteľným príjmom			1500	1500

2.2.3. Zvýšenie výdavkov

V tomto prípade ide o účtovné uzávierkové operácie, ktoré neboli zúčtované v peňažnom denníku ale u daňovníka ide o daňové výdavky v súlade so zákonom č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

2.2.3.1. Odpisy majetku

Od 1.1. 2008 je daňovník účtujúci v sústave jednoduchého účtovníctva povinný evidovať v knihe dlhodobého majetku účtovné odpisy majetku aj daňové odpisy (V daňovej evidencii riešime len daňové odpisy)

2.2.3.1.1. Účtovné odpisy

Spôsobom odpisovania je upravený v § 20 postupov účtovania. Účtovné odpisy sa evidujú v knihe dlhodobého majetku a majú vplyv na zostatkovú cenu majetku uvedený vo výkaze o majetku a záväzkoch. Fyzická osoba odpisuje majetok na základe odpisového plánu, pričom zmeny využitia majetku zrealni dobou alebo sadzbou odpisovania. To znamená, že účtovné odpisy majú vyjadrovať reálne opotrebenie majetku.

2.2.3.1.2. Daňové odpisy

Daňové odpisy eviduje fyzická osoba účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva k knihe dlhodobého majetku a zároveň ich zaúčtuje v rámci uzávierkových účtovných operácií do peňažného denníka ako výdavok ovplyvňujúci základ dane v členení ostatné výdavky

2.2.3.1.2.1. Rovnomerné odpisovanie:

Spoločnosť kúpila stroj. Zaradila ho dňa 5. 09. 2024 do prvej odpisovej skupiny. Obstarávacia cena je stanovená na hodnotu 15 000 eur. Výpočet odpisov

Rok	Rovnomerné odpisovanie				
	Spôsob výpočtu	Ročný odpis			Zostatková cena
			Uplatnený	neuplatnený	
2024	15000 / 4/12 * 4		1250	2500	13750
2025			3 750		10 000
2026			3 750		6 250
2027			3 750		2 500
2028		-	2 500		0

Technické zhodnotenie

TZ vykonané v druhom roku vo výške 2 000 eur

Rok	Rovnomerné odpisovanie				
	Spôsob výpočtu	Ročný odpis			Zostatková cena
			Uplatnený	neuplatnený	
2024	15000 / 4/12 * 4		1250	2500	13750
2025	17000 / 4		4 250		11500
2026	17000 / 4		4 250		7250
2027	17000 / 4		4 250		3000
2028	17000 / 4		3 000		0
2029					
	Spolu		17 000		

V prípade technického zhodnotenia sa postupuje v súlade s § 26 ods. 5 zákona o dani z príjmov a majetok sa doodpisuje v dobe o ktorú sa predĺži z dôvodu technického zhodnotenia

Zaúčtovanie odpisu v peňažnom denníku:

P.č.	Dátum	Text	Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
			Spolu	Ostatné výdavky
1.	31.12.2024	Odpisy dlhodobého majetku	1250	1250

Účtovné uzávierkové operácie by sa mali účtovať k poslednému dňu zdaňovacieho obdobia čo vyplýva z § 4 ods. 1 opatrenia pre jednoduché účtovníctvo

Upozornenie:

V peňažnom denníku sa účtuje výlučne len o daňových odpisoch a nie o účtovných odpisoch.

2.2.3.2. Sociálny fond tvorený len evidenčne, nie je k nemu tvorený bankový účet

Sociálny fond sa tvorí len v prípade, ak má daňovník zamestnancov v pracovnom pomere. Vyplýva to zo zákona 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde. Pri výpočte sa vychádza z úhrnu hrubých miezd zamestnancov. U daňovníka, ktorý podniká sa zahŕňa tvorba sociálneho fondu do daňových výdavkov

Podľa § 4 postupov účtovania v JU je súčasťou členenia výdavkov, ktoré slúžia na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov aj tvorba sociálneho fondu. To znamená, že peňažný denník musí obsahovať túto náležitosť.

V prípade, že ide o tvorbu sociálneho fondu len evidenčne a nie na bankový účet, potom sa počas celého kalendárneho roku tvorí sociálny fond len do knihy sociálneho fondu a následne v rámci uzávierkových účtovných operácií sa zaúčtuje ako výdavok ovplyvňujúci základ dane v členení tvorba sociálneho fondu.

P.č.	Dátum	Text	Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
			Spolu	Tvorba sociálneho fondu
1.	31.12.2024	Tvorba sociálneho fondu 2023	500	500

2.2.3.3. DPH ako daňový výdavok

daň z pridanej hodnoty

1. ktorú je platiteľ dane z pridanej hodnoty povinný odvieť pri zrušení registrácie podľa osobitného predpisu⁶⁾ s výnimkou uvedenou v [§ 17 ods. 3 písm. d\) druhom bode](#),

2. ak na jej odpočítanie platiteľ dane z pridanej hodnoty nemá nárok, alebo pomerná časť dane z pridanej hodnoty, ak platiteľ dane uplatňuje nárok na odpočítanie dane koeficientom podľa osobitného predpisu,⁶⁾

3. DPH z členského štátu je daňový výdavok len ak sa uplatní refundácia (ak je nárokovateľná), inak je nedaňový výdavok. Daňovo sa posudzuje v roku podania žiadosti o refundáciu v JU.

Príklad:

SZČO chodí na pracovné cesty do Belgicka, kde si hradí ubytovanie na „firmu“. Za rok zaplatil 5 000 eur DPH 21 % v hodnote 1050 eur spolu 6050 eur. Daň je v Belgicku nárokovateľná. Ako bude o tejto DPH účtovať SZČO?

Riešenie

Ak o ňu nepožiadal v roku 2023 pôjde o nedaňový výdavok v PD a v prípade že v roku 2024 o ňu požiada, tak ju zaúčtuje v rámci uzávierkových operácii ako výdavok znižujúci základ dane (ostatné výdavky). Ak nepožiada, potom nerieši

2.2.3.3. Kurzové rozdiely k majetku a záväzkov okrem pokladnice a BÚ

V prípade ak ide o majetok a záväzky okrem pokladnice a bankových účtov, kurzové rozdiely sa len evidujú v pomocných knihách a neuvádzajú sa do peňažného denníka. Pomocnými knihami sú napr. kniha záväzkov, kniha pohľadávok. V peňažnom denníku sa účtuje už len konkrétna úhrada alebo inkaso precenená kurzom v súlade podľa § 24 zákona o účtovníctve.

V prípade ocenenia majetku a záväzkov sa používa kurz ECB zo dňa ktorý predchádza dňu uskutočnenia účtovného prípadu. Podľa § 2 postupov účtovania je takýmto dňom aj deň úhrady pohľadávky alebo záväzku. Následne § 24 upravuje spôsob oceňovania majetku v určitých prípadoch akými môžu byť napr. kúpa cudzej meny, derivátové operácie, úbytok vo valutovej pokladnici a na devízovom účte a oceňovanie pohľadávok a záväzkov, ku ktorým sa viaže prijatý alebo poskytnutý preddavok.

Príklad

Spoločnosť prijala faktúru na 1000 dolárov dňa 10.11.2024, pričom dodanie služby bolo dňa 31.10.2024. Spoločnosť zaevidovala záväzok do knihy záväzkov dňa 11.11.2023, pričom na precenenie použila kurz zo dňa 30.10.2024 vo výške 1,25 USD/EUR. K 15.11 došlo k úhrade záväzku z devízového účtu USD vo výške 1000 eur pri kurze 1,26

Dátum	Text	Suma eur	Suma USD	Kurz	Úhrada	Kurzový rozdiel
11.11.2024	DFA dodanie služby	800	1000	1.25	793,65	Kurzový zisk 6,35 eur

P.č.	Dátum	Text	Bankový účet	Výdavok ovplyvňujúci
------	-------	------	--------------	----------------------

				základ dane			
				Výdaj	Zostatok	Spolu	Prevádzková réžia
1.	15.11.2024	Úhrada záväzku za služby	793,65	234987	793,65	793,65	

Kurzové rozdiely sú teda len evidenčné v pomocnej knihe

V jednoduchom účtovníctve však existujú aj výnimky, pri ktorých sa evidujú kurzové rozdiely v peňažnom denníku. Ide o kurzové rozdiely viažuce sa na dlhodobý hmotný majetok a to kurzové rozdiely, ktoré vznikajú pri úhrade alebo postupnej úhrade dlhodobého majetku (§ 10 ods. 28 postupov účtovania). Rovnako sa postupuje aj v prípade finančného prenájmu v cudzej mene. Dôvodom zúčtovania kurzových rozdiel do peňažného denníka je práve dôvod ocenenia majetku, ktorý sa oceňuje prvotným kurzom čo môže mať vplyv na to, že si daňovník zahrnie do základu dane vyššie alebo nižšie daňové výdavky v odpisoch.

Príklad:

Daňovník kúpil stroj v ČR v hodnote 200000 CZK a to dňa 15.11.2024, pričom sa dohodol že ho zaplatí na dve splátky prvú do konca roku 2024 a druhú do 30.6. 2025. Kurz zo dňa 14.11. bol 25,345 CZK/ EUR a pri úhrade z devízového účtu zo dňa 20.12.2024 použil kurz 25,1 CZK/EUR

Dátum	Text	Suma eur	Suma USD	Kurz	Úhrada	Kurzový rozdiel
11.11.2024	DFA dodanie stroja	7891,10	200000	25,345	Čiastočne 3984,06	Strata 38,51

P.č.	Dátum	Text	Bankový účet		Výdavok neovplyvňujúci základ dane	
			Výdaj	Zostatok	Spolu	Výdavky DHM
1.	20.12.2024	Úhrada záväzku za stroj	3984,06	234987	3984,06	3984,06

P.č.	Dátum	Text	Bankový účet		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatné výdavky
1.	31.12.2024	Kurzový rozdiel			38,51	38,51

Ak by bol dosiahnutý kurzový zisk, zúčtuje sa ako príjem ovplyvňujúci základ dane v členení ostatný príjem

Pre ocenenie dlhodobého majetku sa použije suma pri ocenení záväzku.

2.4.2. Ocenenie valutovej pokladnice a devízového účtu

Počas kalendárneho roka môže byť úbytok vo valutovej pokladnici alebo na devízovom účte oceňovaný:

- a) kurzom ECB, ktorý predchádza dňu uskutočnenia účtovného prípadu
- b) metódou FIFO
- c) váženým aritmetickým priemerom

Rozhodnutie je na účtovnej jednotke, dôležité je spôsob oceňovania používať počas celého zdaňovacieho obdobia. K poslednému dňu účtovného obdobia, t.j. k 31.12 je fyzická osoba povinná preceniť majetok a záväzky kurzom zo dňa uzatvárania účtovných kníh, t.j. zo dňa 31.12. Precenenia pohľadávok a záväzkov v cudzej mene nemá vplyv na základ dane a kurzové rozdiely sa zaevidujú len v pomocných knihách. V prípade banky a pokladnice sa kurzové rozdiely zaevidujú do peňažného denníka (§ 21 postupov účtovania) a to buď:

- a) ako kurzová strata do prevádzkovej réžie
- b) ako kurzový zisk do ostatného príjmu

Kurzové rozdiely ovplyvňujú základ dane.

Príklad

Daňovník má valutovú pokladnicu v CZK a zároveň aj devízový účet v českých korunách. K 31.12.2024 mal zostatok v pokladnici 5000 CZK ocenený na hodnotu 180 eur a na devízovom účte mal zostatok 100000 CZK precenený na hodnotu 4089,54 eur. K 31.12.2024 bol kurz 25,151 CZK/ EUR

P.č.	Dátum	Text	Bankový účet		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
			Výdaj	Zostatok	Spolu	Prevádzková réžia
1.	31.12.2024	Zúčtovanie kurzovej straty	113,53	3975,99	113,53	113,53

P.č.	Dátum	Text	pokladnica		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatný príjem
1.	31.12.2024	Kurzový rozdiel zisk	18,80	198,8	18,80	18,80

2.5. DPH zaplatená v zahraničí

Daňovník musí skúmať v súlade s § 19 ods. 3. Písm. k) zákona o dani z príjmov, či daň zaplatená v zahraničí je daňovým výdavkom v súlade s pravidlami daňového zákona alebo ide o nedaňový výdavok. V tomto prípade ide výlučne o platiteľov dane z pridanej hodnoty, ktorý môžu žiadať o refundáciu dane z iného členského štátu, t.j. nevzťahuje sa to na tretie krajiny mimo EU. V prípade, že daňovníkovi vznikne nárok na vrátenie dane z iného členského štátu na základe prekročenia minimálnej hranice (50 eur) a štát nezakazuje uplatnenie odpočtu prijatého plnenia daňovník môže požiadať o vrátenie tejto dane. V prípade, že požiada, tak v čase žiadosti sa stáva zahraničná daň v inom členskom štáte daňovým výdavkom. Žiadosť sa podáva do 30.9 nasledujúceho kalendárneho roka. Ak teda zaplatenú daň v inom členskom štáte požiada vrátiť v roku 2025 potom v roku 2024 je celá táto daň daňovo neuznaná a daňovník musí vystornovať časť výdavkov vo výške zaplatenej dane, ktorá bola účtovaná vo výdavkoch ovplyvňujúcich základ dane

P.č.	Dátum	Text	Bankový účet		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
			Výdaj	Zostatok	Spolu	Materiál
1.	31.12.2024	Storno časti výdavku za materiál vo výške DPH zaplatenej v ČR			- 128	- 128

V nasledujúcom roku 2024 kedy daňovník podá žiadosť sa daň z pridanej hodnoty stáva daňovým výdavkom a takisto o nej bude účtovať v rámci uzávierkových účtovných operácií

P.č.	Dátum	Text	Bankový účet		Príjem ovplyvňujúci základ dane	
			príjem	Zostatok	Spolu	Ostatný príjem
2.	15.11.2025	Inkaso dane z ČR	127		127	127

P.č.	Dátum	Text	Bankový účet		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
			Výdaj	Zostatok	Spolu	Materiál
1.	31.12.2025	DPH ako uznaný daňový výdavok			128	128

V prípade, že daňovník nepožiada o jej vrátenie, potom sa zahraničná daň nestane nikdy daňovým výdavkom. V prípade, že nárok na odpočítanie dane nevznikne je zahraničná daň daňovým výdavkom v čase jej účtovania.

2.10. Nákup PHL a uplatnenie paušálnych výdavkov

Daňovník môže v súlade s § 19 ods. 2 písm. l) zákona o dani z príjmov uplatniť aj paušálne výdavky vo väzbe na spotrebu PHL, kedy zákon hovorí že na primeraný počet najazdených kilometrov si uplatní výdavok 80 % z nakúpených PHL. Daňovník môže postupovať rôzne ale jednou z metód je aj to že počas zdaňovacieho obdobia účtuje o kúpe ako o výdavku ovplyvňujúcom základ dane a na konci hodnotu 20 % vystornuje z výdavkov

P.č.	Dátum	Text	Pokladnica		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
			Výdaj	Zostatok	Spolu	Materiál
1.	15.11.2024	Nákup PHL	100	50	100	100

P.č.	Dátum	Text	Banka		Výdavok ovplyvňujúci základ dane	
					Spolu	Materiál
1.	31.12.2024	Storno 20 % z hodnoty PHL			-20	-20

Upozornenie:

Platitelia DPH nemôžu uplatniť takýto spôsob vo väzbe na odpočítanie dane, tú treba krátiť priebežne v každom zdaňovacom období platiteľ (mesiac, kvartál) a to v súlade s § 49 ods. 5 zákona o DPH a nie len na konci kalendárneho roku.

2.11. Škoda na majetku

Škoda podľa § 26 ods. 6 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve je neodstrániteľné poškodenie majetku, strata alebo odcudzenie majetku. To znamená, že škodou nie je niečo, čo sa dá opraviť aj keď to tak posúdi napr. poisťovňa. Škoda je daňovo uznateľná len do výšky náhrad okrem dvoch výnimiek, kedy sa škoda uznáva v celej výške a to:

- a) škody spôsobenej živelnou pohromou
- b) krádeže majetku, ktorá bola potvrdená políciou, že ide o neznámeho páchatel'a

Na základe tejto skutočnosti zúčtuje daňovník do svojho účtovníctva účtovné prípady viažúce sa na škodu.

Príklad:

Daňovníkovi bol odcudzené motorové vozidlo v zostatkovej cene 5000 eur dňa 15.11.2023. Dňa 15.1. 2024 polícia potvrdila, že je páchatel' neznámy.

P.č.	Dátum	Text	Banka		Výdavok ovpyvňujúci základ dane	
					Spolu	Ostatné výdavky
1.	31.12.2024	Škoda vo výške náhrad			5000	5000

Pri posudzovaní škody treba vychádzať z daňovej zostatkovej ceny a nie z účtovnej zostatkovej ceny.

2.12 Nájomné platené FO

V tomto prípade, treba brať do úvahy ustanovenie § 17 ods. 19 písm. b) ZDP zákona o dani z príjmov. V prípade, že sa hradí nájomné FO, daňovým výdavkom je len zaplatené nájomné a vo výške viažuce sa na predmetné obdobie.

Príklad:

FO zaplatila v decembri 2024 nájomné na január 2024 pričom:

- a) ak je prenajímateľ FO potom je to nedaňový výdavok roku 2024 a daňový výdavok roku 2025
- b) ak je prenajímateľom PO potom je to daňovým výdavkom roku 2024 pri úhrade

2.13 Stravovanie v jednoduchom účtovníctve

SZČO odpracoval v roku 2024 300 dní. Podľa § 19 ods. 2 písm. s) ZDP má nárok na výdavok 55 % z hodnoty stravného od 5 do 12 hodín pričom nič nepreukazuje, teda to zúčtuje ako ostatný výdaj v rámci uzávierkových operácií

Stravné v roku 2024

Platnosť	1.1.2024 – 31.8.2024	Od 1.9.2024	
SUMA	7,80 eur	8,30 eur	
Suma 55 %	4,02 eur	4,57 eur	

2.14 Spotreba materiálu na vlastnú spotrebu

Ak daňovník použije časť zásob na vlastnú spotrebu, ktorú v čase účtovania zahrnul do základu dane v členení nákup materiálu, musí zúčtovať v rámci uzávierkových účtovných operácií ako storno časti výdavkov a to vo výške predmetnej spotreby. Storno sa ocení v nákupných cenách.

2.15. Spotreba časti materiálu na obstaranie majetku vo vlastnej réžii

V praxi sa môže stať, že materiál daňovník použije na vybudovanie vlastného majetku, preto ak bol materiál zúčtovaný do výdavkov ovplyvňujúcich základ dane, musí v hodnote nákupných cien vykonať storno časti výdavkov a to v hodnote spotrebovaného materiálu použitého na vybudovanie majetku. Keďže výdavky na obstaranie DHM sa nepovažujú za daňové výdavky, dostane sa spotrebovaný materiál do daňových výdavkov až v čase odpisovania majetku.

5. Inventarizácia a inventúra

Skutočný stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov sa zisťuje inventúrou. Pri majetku hmotnej povahy a nehmotnej povahy sa skutočný stav zisťuje fyzickou inventúrou. Pri záväzkoch, rozdiel majetku a záväzkov a pri tých druhoch majetku, pri ktorých nemožno vykonať fyzickú inventúru, sa skutočný stav zisťuje dokladovou inventúrou alebo ak je to možné, používa sa kombinácia fyzickej a dokladovej inventúry.

Inventarizácia sa vykonáva:

- a) ku dňu zostavenia UZ každý rok
- b) Ku dňu zostavenia UZ každé 4 roky ak ide o hmotný majetok

Takúto povinnosť nemá ten čo vedie daňovú evidenciu.

Fyzickú inventúru hmotného majetku okrem zásob, ktorú nemožno vykonať ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, môžu vykonať len v priebehu posledných troch mesiacov účtovného obdobia, to znamená od 1.10. do 31.12., prípadne v prvom mesiaci nasledujúceho účtovného obdobia, to znamená do 31.1. nasledujúceho účtovného obdobia, Fyzickú inventúru zásob s účinnosťou od 1.1.2023 môže účtovná jednotka vykonať kedykoľvek v priebehu účtovného obdobia, ak ju nie je možné vykonať k 31.12. a prvý nasledujúci mesiac.

Ak fyzická inventúra hmotného majetku je vykonaná v iný deň, ako 31.12., účtovná jednotka musí preukázať stav hmotného majetku ku dňu, ku ktorému zostavuje účtovnú závierku. Údaje fyzickej inventúry upraví o prírastky a úbytky hmotného majetku vrátane zásob za dobu od skončenia fyzickej inventúry do konca účtovného obdobia, prípadne za dobu od začiatku nasledujúceho účtovného obdobia do dňa skončenia fyzickej inventúry v prvom mesiaci nasledujúceho roka.

Inventúrou zistené skutočné stavy sa zaznamenávajú v inventúrnych súpisoch, ktorého náležitosti sú uvedené v § 30 ods. 2 zákona o účtovníctve. Zaznamenané stavy v inventúrnych súpisoch sa porovnávajú s účtovným stavom.

Inventarizácia je porovnanie skutočného stavu z inventúry s účtovným stavom majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov (vlastné imanie). Inventarizáciu účtovná jednotka vykonáva ku dňu, ku ktorému zostavuje riadnu alebo mimoriadnu účtovnú závierku. Účtovná jednotka pre potreby zostavenia priebežnej účtovnej závierky vykonáva inventarizáciu len na účely vyjadrenia ocenenia podľa § 26 ods. 3. Ustanovenia o vykonávaní inventarizácií podľa

osobitných predpisov nie sú týmto dotknuté. Pri hmotnom majetku okrem zásob a peňažných prostriedkov v hotovosti môže účtovná jednotka vykonať inventarizáciu v inej lehote, ako je deň zostavenia účtovnej závierky, ktorá však nesmie prekročiť dva roky. Peňažné prostriedky v hotovosti musí účtovná jednotka inventarizovať najmenej štyrikrát za účtovné obdobie.

Výsledky porovnania skutočného stavu so stavom v účtovníctve sa uvedú v inventarizačnom zápise, ktorého povinný obsah je uvedený v § 30 ods. 3 zákona o účtovníctve. Inventarizačné rozdiely (prebytok a manko) sa zaúčtujú do obdobia, za ktoré sa inventarizácia vykonala (vzor č. 2)

Inventarizačný rozdiel môže mať dvojaký charakter a to:

- a) manko, ak zistený skutočný stav je nižší ako stav v účtovníctve a ak ho nemožno preukázať účtovným záznamom
- b) prebytok, ak zistený skutočný stav je vyšší ako stav v účtovníctve a ak ho nemožno preukázať účtovným záznamom

Zúčtovanie inventarizačných rozdielov sa účtuje v rámci účtovných uzávierkových operácií. Ak vznikne prebytok zúčtuje sa ako príjem ovplyvňujúci základ dane v členení ostatný príjem, ak vznikne manko nad normu, tak ide o výdavok neovplyvňujúci základ dane, preto treba vykonať storno časti výdavku, čoho sa inventarizačný rozdiel týka, napr. výdavku na zásoby

6. . Lehota na podanie daňového priznania

Lehota na podanie daňového priznania za rok 2024 je do 31.3.2025, pričom na štruktúrovanom vzore je možné predĺžiť lehotu oznámením o:

- a) 3 mesiace (všetci)
- b) 6 mesiacov (ak má FO zdaniteľný príjem zo zdrojov v zahraničí, napr. práca na stavbe v Nemecku).

Oznámenie je nutné podať do 31.3.2025, potom sa už neakceptuje.

7. 2 % dane u FO

Priamo v daňovom priznaní si ukážeme. Čo musí dať pozor FO je aby nemal daňový nedoplatok (zaplatené najneskôr 15 dní po lehote) a daroval oprávnenej osobe. Finančný dar môže byť 2 % alebo 3 % (40 hodín dobrovoľníckej práce – povinnou prílohou k DP). Treba v DP uviesť správny údaj IČO

Na čo netreba zabudnúť:

- a) Počet príloh je daný a to 4, všetko navyše je plus
- b) Vyplniť žiadosť o vyplatenie preplatku ak vznikol (nič sa nestane dá sa podať aj následne)

c) Vyplniť prílohy ak je pre to náplň. Prílohami sú:

1. Výskum a vývoj
2. Dividendy zo zahraničia
3. Údaje o sociálnom a zdravotnom poistení
4. Evidencia a odpočet výdavkov (nákladov) na investície podľa § 30e zákona

d) Vyplniť tabuľky evidencie a nárokov na bonusy a straty